

Základné pojmy laboratórnej praxe

- **Rozpúšťanie** je dej prechodu látky do roztoku.
- **Roztok** je homogénna izotropná zmes, zložená aspoň z dvoch chemických látok, ktorých pomer sa môže v určitom rozmedzí plynulo meniť
- **Nasýtený roztok** je roztok určitého zloženia, v ktorom sa dosiahla termodynamická rovnováha medzi rozpúšťanou látkou a jej roztokom.
- **Rozpúšťadlo** je kvapalná látka, ktorá je v porovnaní s ostatnými zložkami roztoku v nadbytku. Označuje sa S (solvent). Ostatné zložky roztoku sa nazývajú **rozpustené látky**. Vo **vodnom roztoku** je rozpúšťadlom voda.
- **Teplota nasýtenia roztoku** je teplota, pri ktorej je roztok nasýtený.
- **Rozpustnosť** je maximálne množstvo látky, ktoré sa pri danej teplote rozpustí v danom rozpúšťadle. Obvykle sa vyjadruje ako hmotnosť látky na jednotku hmotnosti rozpúšťadla alebo roztoku.
- **Krivka rozpustnosti** je grafická závislosť rozpustnosti látky od teploty.
- **Filtrácia** je metóda na oddeľovanie nerozpustných tuhých látok od kvapalín alebo plynov na základe rozdielnej veľkosti častíc.
- **Filtrát** je tekutina, ktorá pri filtrácii prejde filtrom.
- **Filtračný zvyšok, filtračný koláč** je tuhá látka, ktorá pri filtrácii zostane na filtri.
- **Kryštalizácia** je dej vylúčenia tuhej látky z nasýteného roztoku.
- **Rekryštalizácia** je opätovná kryštalizácia. Látka sa rozpustí v rozpúšťadle na nasýtený roztok, z ktorého zmenou podmienok opäť vykryštalizuje. Rekryštalizácia sa používa na prečistenie látky.
- **Druhá kryštalizácia** je kryštalizácia z roztoku nasýteného pri vyššej teplote, ktorý vznikol zahustením nasýteného roztoku vzniknutého kryštalizáciou pri nižšej teplote.
- **Izotermická kryštalizácia** je kryštalizácia spôsobená odparením rozpúšťadla z nasýteného roztoku pri konštantnej teplote.
- **Neizotermická kryštalizácia** je kryštalizácia spôsobená zmenou teploty nasýteného roztoku. Je dôsledkom rôznej rozpustnosti látky v danom rozpúšťadle pri rôznych teplotách. Väčšina látok kryštalizuje z nasýteného roztoku jeho ochladením.
- **Atmosférická filtrácia** je filtrácia, pri ktorej je na oboch stranách filtra rovnaký tlak. Je spôsobená len tiažou filtrovanej zmesi.
- **Vákuová filtrácia** je filtrácia, pri ktorej je na výstupnej strane filtra nižší tlak ako na vstupnej strane. Je spôsobená rozdielom tlakov na oboch stranách filtra.
- **Reaktant** je látka, ktorá sa zúčastňuje chemickej premeny.
- **Produkt** je látka, ktorá je výsledkom chemickej premeny.
- **Teoretický výťažok (TV)** je teoretické (vypočítané) množstvo získanej látky.
- **Skutočný (praktický) výťažok (SV, PV)** je experimentálne zistené množstvo získanej látky.
- **Relatívny výťažok (RV)** je spôsob vyjadrenia rozdielu medzi teoretickým a skutočným výťažkom – podiel skutočného a teoretického výťažku vyjadrený v percentách, $RV = (SV / TV) \cdot 100 \%$.